

Motion till riksdagen 2018/19:3124

av **Nooshi Dadgostar m.fl. (V)**

med anledning av prop. 2018/19:133 En riktålder för höjda pensioner och följsamhet till ett längre liv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2018/19:133 En riktålder för höjda pensioner och följsamhet till ett längre liv.

Inledning

Regeringen föreslår i proposition 2018/19:133 En riktålder för höjda pensioner och följsamhet till ett längre liv att det i socialförsäkringsbalken ska införas ett nytt åldersbegrepp benämnt riktålder för pension. Riktåldern ska på sikt styra de pensionsrelaterade åldersgränserna i pensionssystemet och i angränsande trygghetssystem och fungera som ett riktmärke för de försäkrades individuella pensionsbeslut. Regeringen föreslår också att åldersgränsen när inkomstgrundad ålderspension tidigast kan lämnas ska höjas från 61 till 62 år samt att vissa anpassningar till föreslagen höjning av åldersgränsen för rätten att kvarstå i anställning ska genomföras och att åldersgränsen när kommuner får tillhandahålla servicetjänster utan föregående behovsprövning ska höjas från 67 till 68 år. Förslagen bygger på Pensionsgruppens överenskommelse från den 14 december 2017.

Avslå propositionen

Vänsterpartiet motsätter sig förslaget om att höja pensionsåldern. Förslaget måste ses i ljuset av att många redan i dag inte klarar att arbeta till dagens pensionsålder. Det är anmärkningsvärt att regeringen inte har valt att börja med att göra ändamålsenliga satsningar i arbetslivet i stället.

Vänsterpartiet vill att pensionssystemet ska ge trygghet. Den som arbetat ett helt yrkesliv ska kunna leva ett gott och värdigt liv som pensionär. Så ser inte dagens

verklighet ut för alltför många pensionärer. Av Kommunals medlemmar har sju av tio så låg inkomstpension att de får garantipension, trots att de har arbetat hela livet. Detta borde regeringen göra något åt i stället för att höja pensionsåldern.

Förslaget om höjd pensionsålder motiveras med att vi lever längre och klarar av att arbeta längre. Det är en delvis missvisande bild. Medellivslängden skiljer sig kraftigt mellan olika grupper i samhället och klyftorna i arbetslivet ökar. Bland korttidsutbildade kvinnor förväntas medellivslängden t.o.m. förkortas och bland korttidsutbildade män förväntas den stå stilla. Och för dem som klarar av att arbeta några år extra blir effekterna ändå små. Enligt Kommunals beräkningar ger varje enskilt år efter 66 års ålder mellan 139 och 203 kronor mer i månaden i disponibel inkomst.

Pensionssystemet är underfinansierat. Det är huvudorsaken till att det ger så låga pensioner. Det har en betydligt större påverkan än pensionsåldern. Vänsterpartiet vill att inbetalningarna till pensionssystemet höjs. Det måste gå att leva på sin pension efter ett helt arbetsliv.

Även sjukförsäkringen behöver förbättras, särskilt för den som är äldre. Vänsterpartiet anser därför att det bör införas en särskild åldersfaktor i sjukersättningsystemet som gör det lättare att få sjukersättning, och man slipper ta ut inkomstpensionen i förtid. För dem som tvingas avsluta sitt arbetsliv i förtid måste det finnas ett starkt ekonomiskt skydd som inte minskar den framtida pensionen.

Regeringen motiverar sina förslag med att den högre medellivslängden innebär utmaningar för välfärden. Vänsterpartiet instämmer i att välfärden har stora problem, men menar att det hanteras bäst genom ökade satsningar på välfärden, ekonomisk omfördelning och omfattande gemensamma investeringar i framtidens behov. Den nuvarande regeringen har i stället valt att prioritera skattesänkningar, vilket Vänsterpartiet beklagar. Regeringens egna uträkningar pekar också på mycket små ekonomiska effekter av förslagen. Kommunsektorn väntas inte påverkas alls och statsbudgeten antas få ett tillskott på mellan 200 och 500 miljoner kronor per år mellan 2020 och 2022. När dessa blygsamma tillskott i statsbudgeten jämförs med de skattesänkningar i miljardklassen som regeringen går fram med – riktade till dem som tjänar allra mest – är det svårt att se hur bristerna i välfärden ska kunna hanteras under denna mandatperiod.

Regeringen vill införa en riktålder för pension som syftar till att automatiskt anpassa pensionsåldrarna. Det är en ordning som är oförutsägbar och rundar riksdagen i fråga om en adekvat pensionsålder. Stora skillnader i livslängd mellan olika grupper gör att en genomsnittlig höjning eller minskning av livslängden inte automatiskt kan ge ett opolitiskt utslag kring vilken pensionsålder vi ska ha. Besluten bör i sedvanlig ordning fattas i riksdagen.

Det är orealistiskt att fokusera på höjd pensionsålder. Det finns för stora delar av arbetskraften inte förutsättningar att arbeta så långt upp i åldrarna. Tendensen är i dag tvärtom att arbetslivet blir allt tuffare och att fler väljer att gå i pension tidigare, trots att det ekonomiskt är mycket ogynnsamt. Det är svårt att förstå varför regeringen inte väljer att adressera den frågan.

Riksdagen bör avslå proposition 2018/19:133 En riktålder för höjda pensioner och följsamhet till ett längre liv. Detta bör riksdagen besluta.

Nooshi Dadgostar (V)

Ulla Andersson (V)

Ida Gabrielsson (V)

Christina Høj Larsen (V)

Ilona Szatmari Waldau (V)

Ali Esbati (V)

Tony Haddou (V)

Daniel Riazat (V)

Ciczie Weidby (V)